

**ВИЩИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД
АПЕЛЯЦІЙНА ПАЛАТА****ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ**

11 серпня 2025 року

м. Київ

Колегія суддів Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду у складі:
головуючого – судді Семенникова О.Ю.,
суддів: Боднара С.Б., Чорненької Д.С.,
за участю секретаря судового засідання Ляшинська А.Ю.,
представників відповідача Богуслаєва В.О. адвокатів Кравця Р.Ю., Теслі С.М.,
представників позивача Міністерства юстиції України Гречки А.О., Сербін І.І.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні апеляційну скаргу представника відповідача Богуслаєва Вячеслава Олександровича адвоката Кравця Ростислава Юрійовича на ухвалу Вищого антикорупційного суду (*головуючий суддя Криклива Т.Г., судді Дубас В.М., Кравчук О.О.*) від 30 червня 2025 року (*рішення ухвалено у місті Києві, дата складання повного тексту рішення 02 липня 2025 року*) про відмову у задоволенні заяви представника відповідача Богуслаєва Вячеслава Олександровича, адвоката Кравця Ростислава Юрійовича про перегляд рішення Вищого антикорупційного суду від 02 грудня 2024 року за нововиявленими обставинами у справі №991/9618/24 за позовом Міністерства юстиції України до Богуслаєва Вячеслава Олександровича, третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на стороні відповідача Товариство з обмеженою відповідальністю «ІННОВА»,

про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції»,

ВСТАНОВИЛА:**Короткий зміст та мотиви рішення суду першої інстанції.**

Ухвалою Вищого антикорупційного суду від 30 червня 2025 року у задоволенні заяви представника відповідача Богуслаєва В.О. адвоката Кравця Р.Ю. про перегляд рішення Вищого антикорупційного суду від 02 грудня 2024 року за нововиявленими обставинами у справі №991/9618/24 за позовом Міністерства юстиції України до Богуслаєва В.О., третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на стороні відповідача товариство з обмеженою відповідальністю «ІННОВА» про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції», відмовлено.

Судове рішення мотивовано тим, що зазначені представником відповідача у заяві обставини не є підставою для перегляду рішення суду за нововиявленими обставинами. В той же час, представником відповідача не наведено жодних фактичних даних, які існували під час прийняття судом рішення та не були відомі і не могли бути відомі під час розгляду справи, на спростування фактів, покладених в основу рішення.

Короткий зміст вимог апеляційної скарги та узагальнені доводи особи, яка її подала.

Не погоджуючись з зазначеним судовим рішенням представник відповідача Богуслаєва В.О. адвокат Кравець Р.Ю. звернувся з апеляційною скаргою, за вимогами якої просить суд скасувати ухвалу Вищого антикорупційного суду від 30 червня 2025 року та ухвалити нове

рішення, яким заяву Богуслаєва В.О. про перегляд рішення за нововиявленими обставинам задовольнити.

В обґрунтування зазначених вимог представник відповідача посилався на наступні підстави та доводи.

Судом першої інстанції помилково встановлено, що апелянт прохав суд здійснити переоцінку доказів та обставин, застосованих судом як преюдиція, що встановлена у рішенні Вищого антикорупційного суду від 18 квітня 2024 року у справі №991/58/24, оскільки апелянт не просив переоцінити протоколи НС(Р)Д, на підставі яких до Богуслаєва В.О. застосовано санкцію у вигляді стягнення належних йому активів в дохід держави у справі №991/558/24, так і не прохав суд переоцінити обставини чи докази, застосовані у рішенні Вищого антикорупційного суду від 02 грудня 2024 року у даній справі, проте лише прохав врахувати істотні обставини, встановлені у рішенні Європейського суду справедливості від 04 червня 2025 року у справі T-297/24 щодо безпідставності тверджень про наявність у апелянта достатнього рівня організаційного та управлінського контролю для прийняття ним одноосібних рішень щодо діяльності АТ «Мотор Січ».

При встановленні наслідків у вигляді створення загрози незалежності, суверенітету та територіальній цілісності України, судом при ухваленні рішення від 02 грудня 2024 року у даній справі взагалі не було застосовано преюдицію, а було самостійне дослідження настання наслідків від ймовірних дій апелянта.

Можливість застосування до фізичної особи санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції» стоїть у прямій залежності від доведення причинно-наслідкового зв'язку між дією такого суб'єкта, що потягло за собою наслідок у вигляді створення загрози незалежності суверенітету та територіальній цілісності України, відповідно суд при вирішенні подібної категорії спорів повинен окрім встановлення самої дії встановити і власне сам наслідок.

У п.п. 6.5.22 – 6.5.26 рішення Вищого антикорупційного суду від 02 грудня 2024 року суд встановив наявність наслідків від нібито здійснення апелянтом постачання вертолітної техніки до РФ не на підставі обставин, встановлених у рішенні Вищого антикорупційного суду від 18 квітня 2024 року, а на підставі відомостей з офіційного веб-сайту ООН.

При цьому, при ухваленні рішення від 02 грудня 2024 року у даній справі в частині доведеності наслідків у вигляді створення загрози суверенітету, незалежності та територіальній цілісності України, то суд посилався на ч.3 ст.78 КАС, за якою визнані судом загальновідомими обставини не потребують доказування, натомість саме ч.4 ст.78 КАС передбачає підставу для звільнення від доказування.

Отже, в даному випадку суд при прийнятті рішення від 02 грудня 2024 року взагалі не встановлював наслідки у вигляді створення загрози національній безпеці та національній обороні України на підставі преюдиційних обставин, встановлених у рішенні Вищого антикорупційного суду від 18 квітня 2024 року, проте встановлено на підставі визнаних судом загальновідомих фактів.

Однією з причин застосування до апелянта санкції у вигляді стягнення належних йому активів в дохід держави на підставі рішення від 02 грудня 2024 року була наявність рішення Ради Європи про внесення до міжнародних санкційних списків Богуслаєва В.О. (позиція №1487), яке власне і стало причиною введення відносно нього національних обмежувальних заходів.

Водночас, тим же рішенням Європейського суду справедливості від 04 червня 2025 року констатовано відсутність здійснення будь-яких дій, які потягли за собою наслідком створення загрози незалежності, суверенітету та територіальній цілісності України, а також встановлено, що щонайпізніше з жовтня-листопада 2022 року відсутність жодного організаційного та управлінського впливу в АТ «Мотор Січ», а відтак Богуслаєв В.О. не міг впливати на будь-які рішення щодо постачання товарів авіаційного призначення та тим більше приймати такі рішення одноособово, через що відсутні підстави для застосування до особи будь-яких обмежувальних заходів.

Апелянт при зверненні до суду із заявою про перегляд рішення від 02 грудня 2024 року у даній справі в цілому не просив суд здійснити переоцінку доказів чи то обставин, встановлених у рішенні Вищого антикорупційного суду від 18 квітня 2024 року, а просив переглянути справу у зв'язку з виявленням ним істотних обставин, які існували на момент вирішення даного спору у

справі, однак не були та не могли бути відомі ані суду, ані учасникам справи.

Позиції учасників провадження.

Представники відповідача Богуслава В.О. адвокати Кравець Р.Ю., Тесля С.М. в судовому засіданні підтримали подану апеляційну скаргу та просили задовольнити її у повному обсязі з зазначених у ній підстав.

Представники Міністерства юстиції України (далі – Мін'юст) Гречка А.О., Сербін І.І. в судовому засіданні заперечували проти задоволення апеляційної скарги, вважали оскаржуване рішення законним та обґрунтованим, просили оскаржувану ухвалу залишити без змін, а апеляційну скаргу без задоволення.

Інші учасники (їхні представники) в судове засідання не з'явилися, про причини своєї неявки суд не повідомили.

Судом на веб-порталі судової влади України згідно із ч.2 ст.268 КАС опубліковано ухвали про відкриття провадження, призначення справи до розгляду, а також учасникам направлено повістки-повідомлення на офіційні електронні адреси та за відомими суду електронними поштами. Неявка сторін або інших учасників справи, належним чином повідомлених про дату, час і місце розгляду справи, не перешкоджає розгляду справи (ч.2 ст.313 КАС). Із огляду на наведене, суд вважав за можливе здійснити розгляд апеляційної скарги за відсутності учасників, які не з'явилися.

Мотиви суду.

Колегія суддів Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду, враховуючи доводи та вимоги апеляційної скарги, на підставі встановлених фактичних обставин справи, перевіривши правильність застосування судом першої інстанції норм процесуального права в межах доводів та вимог апеляційної скарги, у відповідності до ч.1 ст.308 КАС, виходить з такого.

Судове рішення, яким закінчено розгляд справи і яке набрало законної сили, може бути переглянуто за нововиявленими або виключними обставинами (ч.1 ст.361 КАС).

Підставами для перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами є: істотні для справи обставини, що не були встановлені судом та не були і не могли бути відомі особі, яка звертається із заявою, на час розгляду справи; встановлення вироком суду або ухвалою про закриття кримінального провадження та звільнення особи від кримінальної відповідальності, що набрали законної сили, завідомо неправдивих показань свідка, завідомо неправильного висновку експерта, завідомо неправильного перекладу, фальшивості письмових, речових чи електронних доказів, що потягли за собою ухвалення незаконного рішення у цій справі; скасування судового рішення, яке стало підставою для ухвалення судового рішення, яке підлягає перегляду (п.1-3 ч.2 ст.361 КАС).

Не є підставою для перегляду рішення суду за нововиявленими обставинами переоцінка доказів, оцінених судом у процесі розгляду справи, докази, які не оцінювалися судом, стосовно обставин, що були встановлені судом (п.1-2 ч.4 ст.361 КАС).

Надаючи оцінку доводам представників відповідача, про наявність підстав для перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами, слід зазначити наступне.

За своїм змістом нововиявленими обставинами є фактичні дані, що в установленому порядку спростовують факти, які були покладені в основу судового рішення. До нововиявлених обставин відносяться матеріально-правові факти, на яких ґрунтуються вимоги і заперечення сторін, а також інші факти, які мають істотне значення для правильного вирішення спору.

Істотними обставинами є фактичні дані (явища, події, факти або сукупність умов), що в установленому порядку спростовують факти, які були покладено в основу судового рішення. Тобто, це обставини, які впливають на юридичну оцінку обставин, здійснену судом у судовому рішенні, що переглядається, обізнаність суду стосовно яких у розгляді справи забезпечила б прийняття цим судом іншого рішення.

Водночас, нововиявленими слід уважати обставини (як фактичного, так і правового характеру), які об'єктивно існували на момент вирішення адміністративної справи та не були відомі і не могли бути відомі на той час суду та особі, яка звертається із заявою про перегляд рішення.

Отже, умовами для перегляду рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами є істотність

4
нововиявлених обставин для вирішення спору, існування їх на момент вирішення адміністративної справи та виявлення таких після прийняття рішення по суті спору.

Не відносяться до нововиявлених нові обставини, які виникли або змінилися після ухвалення судом рішення, новий доказ або нове обґрунтування позовних вимог чи заперечень проти позову; не може вважатися нововиявленою обставина, яка ґрунтується на переоцінці тих доказів, які вже оцінювалися судами у процесі розгляду справи.

В адміністративному судочинстві перегляд судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами є особливим видом провадження. На відміну від перегляду судового рішення в порядку апеляційного та касаційного оскарження, підставою такого перегляду не є недоліки розгляду справи судом (незаконність та (або) необґрунтованість судового рішення чи ухвали, неправильне застосування судом норм матеріального права, порушення норм процесуального права), а є те, що на час ухвалення рішення суд не мав можливості врахувати істотну обставину, яка могла суттєво вплинути на вирішення справи, оскільки учасники судового розгляду не знали про неї та, відповідно, не могли надати суду дані про неї. Тобто перегляд справи у зв'язку з нововиявленими обставинами має на меті не усунення судових помилок, а лише перегляд уже розглянутої справи з урахуванням обставини, про існування якої стало відомо після ухвалення судового рішення.

Нововиявлені обставини – це факти, від яких залежить виникнення, зміна чи припинення прав і обов'язків осіб, що беруть участь у справі, тобто юридичні факти, за своєю юридичною суттю є фактичними даними, що в установленому порядку спростовують факти, які було покладено в основу судового рішення, та породжують процесуальні наслідки, впливають на законність і обґрунтованість ухваленого без їх врахування судового рішення. Ці обставини повинні бути належним чином підтверджені письмовими доказами, показаннями свідків, нотаріальною формою певних документів тощо.

Не вважаються нововиявленими нові обставини, які виявлені після ухвалення судом рішення, а також зміна правової позиції суду в інших подібних справах. Не можуть вважатися нововиявленими ті обставини, що встановлюються на підставі доказів, які не були своєчасно подані сторонами чи іншими особами, які беруть участь у справі. Обставини, що виникли чи змінилися після ухвалення судом рішення, а також обставини, на які посилався учасник судового процесу у своїх поясненнях, касаційній скарзі, або які могли бути встановлені в разі виконання судом вимог процесуального закону, теж не можуть визнаватися нововиявленими.

Тобто нововиявленими обставинами визнаються юридичні факти (фактичні обставини) справи, які мають істотне значення для вирішення справи по суті, існували в період первинного провадження і ухвалення судового акта, але не були і не могли бути відомі ні сторонам, ні третім особам, їхнім представникам, іншим учасникам адміністративного процесу, ні суду, за умови виконання ними всіх вимог закону для об'єктивного повного і всебічного розгляду справи та ухвалення законного й обґрунтованого судового рішення.

Виникнення нових або зміна обставин після вирішення спору не можуть бути підставою для зміни або скасування судового рішення.

В обґрунтування наявності підстав для перегляду рішення Вищого антикорупційного суду від 02 грудня 2024 року за нововиявленими обставинами представник відповідача як в поданій до суду першої інстанції заяві, так і в апеляційній скарзі посилався на відомості, встановлені у рішенні Європейського суду справедливості від 04 червня 2025 року у справі Т-297/24, зокрема те, що з листопада 2022 року Богуслаєв В.О. не мав можливості вчиняти будь-яких дій, спрямованих на створення загрози незалежності суверенітету та територіальній цілісності України. Отже, як вважав представник, наведене спростовує встановлений судом у рішенні висновок про те, що Богуслаєв В.О. вчинив дії, які створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України.

Разом з цим, як вбачається з матеріалів провадження та не залишилось без уваги суду першої інстанції, події, якими обґрунтовано існування обставин завдання істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, зокрема, шляхом: постачання/надання, зберігання зброї, боєприпасів, вибухових речовин, військової чи спеціальної техніки, інших засобів та знарядь здійснення збройної агресії проти України, забезпечення ремонту таких засобів і знарядь, відбувалися до листопада 2022 року. У той же час Європейський

суд справедливості у своєму рішенні від 04 червня 2025 констатує, що відсутня інформація про продовження Богуслаєвим В.О. постачання військової техніки до російської федерації після жовтня – листопада 2022. Тобто рішення Вищого антикорупційного суду, яким було застосовано до нього санкцію, охоплює інший період, аніж встановлений у рішенні суду, яке представник відповідача вважав нововиявленою обставиною.

Тож, як правильно зауважено судом першої інстанції, представником відповідача не наведено жодних фактичних даних, які існували під час прийняття судом рішення та не були відомі і не могли бути відомі під час розгляду справи, на спростування фактів, які було покладено в основу рішення.

Враховуючи, що перегляд справи у зв'язку з нововиявленими обставинами має на меті перегляд уже розглянутої справи з урахуванням обставини, яка існувала на час вирішення справи, але про існування якої заявнику стало відомо після ухвалення судового рішення, що, у свою чергу, відсутнє у даному випадку, колегія суддів погоджується з висновками суду першої інстанції про те, що наведені в заяві обставини не є нововиявленими у розумінні ст.361 КАС.

Таким чином, оскільки подана представником відповідача заява про перегляд рішення за нововиявленими обставинами не містила нововиявлених обставин, визначених ч.2 ст.361 КАС, то суд першої інстанції дійшов правильного висновку про відсутність підстав для її задоволення.

Відтак, всупереч доводам апеляційної скарги колегія суддів вважає, що суд першої інстанції обґрунтовано у відповідності до вимог ст.361 КАС відмовив у задоволенні заяви про перегляд рішення суду за нововиявленими обставинами.

За наслідками розгляду апеляційної скарги на судові рішення суду першої інстанції суд апеляційної інстанції має право залишити апеляційну скаргу без задоволення, а судові рішення - без змін (п.1 ч.1 ст.315 КАС).

Відповідно до ст.316 КАС суд апеляційної інстанції залишає апеляційну скаргу без задоволення, а рішення або ухвалу суду - без змін, якщо визнає, що суд першої інстанції правильно встановив обставини справи та ухвалив судові рішення з додержанням норм матеріального і процесуального права.

Колегія суддів вважає, що висновки суду першої інстанції відповідають положенням КАС та встановленим обставинам, а доводи апеляційної скарги їх не спростовують, а тому відсутні підстави для її задоволення.

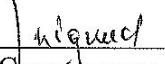
Керуючись ст.308, 312, 315, 316, 321, 322, 325 КАС, колегія суддів

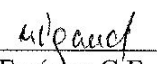
УХВАЛИЛА:

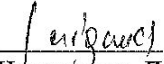
Апеляційну скаргу залишити без задоволення, а ухвалу Вищого антикорупційного суду від 30 червня 2025 року без змін.

Постанова суду апеляційної інстанції набирає законної сили з дати її прийняття та не підлягає оскарженню в касаційному порядку.

Судді:

Семеничук О.Ю.

Боднар С.Б.

Чорненька Д.С.

